

Predikan söndagen den 8 januari 2012 i Abrahamsbergskyrkan

Tema: Jesu dop.   Evangelietext: Matt.3: 13-17.   Predikant: Bertil Högström

En av tre huvudpersoner i dagens text är Johannes döparen, den andre är Jesus och den tredje är rösten från himlen. I Lukas evangelium finns en datering av när Johannes döparen började sin offentliga verksamhet som lyder så här: "Under femtonde året av kejsar Tiberius regering, när Pontius Pilatus var ståthållare i Judéen, Herodes tetrark i Galiléen, hans bror Filippos i Ituréen och Trachonitis och Lysanias i Abilene, och när Hannas och Kajafas var överstepräster, kom Guds ord till Sakarias son Johannes i öknen." Med hjälp av den här dateringen, gjord i enlighet med all den noggrannhet som Lukas utlovat i inledningen av sitt evangelium, har man räknat fram att detta bör ha varit år 28 e.Kr. Om vi förutsätter att Jesus kom till platsen vid Jordan där Johannes höll till någon tid senare, kan man gissa att det var år 29 eller 30 kanske. Då är Jesus i början av sin verksamhet och Johannes en man som folk känner till och har stor respekt för, ja somliga frågade sig om han kunde vara Messias. Han hade lärjungar som var beredda att fullfölja hans verk som profet och lärare och en del av dem ansåg säkert att han var Messias.

Mötet mellan Johannes och Jesus bär inga spår av någon rivalitet dem emellan, tvärtom djup respekt. "Det är jag som behöver döpas av dig, och nu kommer du till mig." Jesus svarade: "Låt det ske. Det är så vi skall uppfylla allt som hör till rättfärdigheten." Den respekt som Johannes visar må vara förstörad genom den kristna traditionens påverkan, men fanns där säkert från början, och när Johannes lite senare fängslas av tetrarken Herodes, skickar han från fängelset en fråga till Jesus som speglar den förtvivlan han känner: "Är du den som skall komma eller skall vi vänta på någon annan?" Det svar som Jesus ber att lärjungarna som kommit ska förmedla till Johannes var säkert en större tröst än vad vi förstår, som hör det nu. "Gå och berätta för Johannes vad ni hör och ser: att blinda ser och lama går, spetälska blir rena och döva hör, döda står upp och fattiga får ett glädjebud. Salig är den som inte kommer på fall för min skull." Johannes kände igen profetian från Jesaja och han förstod vem den talade om.

Men nu om dopet i Jordan. Med det skulle all rättfärdighet uppfyllas. Vad betyder det? När Johannes döpte människorna som kom ut till honom betydde det att de fick ett tecken på att de ville bryta radikalt med sin tidigare livsinställning och börja om på nytt i sina liv. Men Jesus var ju verkligen ett specialfall, han behövde ingen omvändelse och det visar ju också Johannes att han inser. Men Jesus insisterar. "Låt det ske." I hela Matteus evangelium vimlar det av referenser till gamla testamentets profeter och här har vi nog förklaringen även till det här uttalandet: "Det är så vi skall uppfylla allt som hör till rättfärdigheten." Jesus behöver ett tecken på att han är den av Gud utvalde och han behöver Johannes för att förmedla detta tecken. Så snart Johannes döpt honom och han stigit upp ur vattnet kommer Guds ande över honom och man hör rösten från himlen som säger: "Detta är min älskade son, han är min utvalde." Alltså nästan exakt samma ord som inleder profetian från Jesaja, som vi tidigare hört och som innehåller så mycket av tröst och hopp.

Det är vid två tillfällen i evangelierna som Jesus på ett så här mirakulöst sätt får bekräftelse på sin uppgift i världen. Här vid dopet i Jordan är den första och på förklaringsberget strax före

intåget i Jerusalem kommer den andra. I båda fallen finns det en tydlig hänvisning till gamla testamentets profetior om Messias och om sambandet mellan profeten Elia och den kommande Messias. Jesus går liksom ”i beredda gärningar” som det brukar heta. Han gör det som var förutsagt att Messias skulle göra, och detta har uppenbarligen stor betydelse just för Matteus, som riktar sitt evangelium i första hand till judar, men det faktum att Guds röst hörs av alla dem som var med vid dessa tillfällen gör dem speciella.

I episteltexten från Apostlagärningarna hörde vi hur den lärde juden Apollos från Alexandria, som blivit kristen, undervisade i synagogorna i Efesos och Achaia. Han var själv döpt med Johannes-dopet och kände inte till något annat dop. Uppenbarligen förekom det alltså dop både enligt Johannes och enligt Jesus tradition, men den kristna kyrkan får så småningom bara ett dop med den innebörd som vi nu känner till, d.v.s. att den som döps genom anden förenas med Kristus i hans död och uppståndelse och därmed också med dem som tillhör Kristus. Själva handlingen, ritén, är fast bunden till trosinnehållet, alltså det som man tror ske när handlingen utförs, myten. Nedsänkandet i vattnet, en symbol för kaos och död, och upplyftandet ur vattnet ger den som döps del i Kristi död och uppståndelse och delaktighet i gemenskapen med alla andra som döpts.

Den lydnad och beredvillighet som kommer till uttryck i dagens evangelium är något som vi behöver ta till oss. Vi har så mycket av planerad verksamhet att vi sällan tar oss tid och tillfälle att lyssna efter och reflektera över vad som är Guds vilja. Det här gäller oss själva personligen, men också oss som församling och kyrka. Det är nog väldigt stenålders och barnsligt att säga att lydnad och beredvillighet att följa Guds röst är viktigt, men självförverkligande och hälsokurer eller annat liknande som vi fyller våra dagar med blir av ganska litet värde, när livet inte blir som man har tänkt och planerat. Vi har inte, och kan aldrig skaffa oss några garantier för hur livet ska bli, men tron på Kristus ger oss ett hopp. Ett hopp om att vad som än händer med oss, så är vårt liv viktigt och värdefullt, eftersom det vilar i Guds hand.

I den långa inledande presentationen av dagens text och dess tre huvudpersoner har jag försökt teckna bilden av dem med den troende bibelläsarens ögon. Men de tre är kanske inte de mest förtroendeingivande gestalterna man kan tänka sig, om man ser på den här historien utifrån i stället. Johannes var en rufsig oborstad man klädd i kläder av kamelhud och med en läderrem om midjan. Han ägde visserligen ett gott rykte bland den enklare befolkningen, men sågs som fräck och obehaglig bland de finare i samhället. Kort efter den här händelsen blev han satt i fängelse och senare halshuggen. Jesus var tydligen i mångt och mycket av samma skrot och korn, och han slutade sitt liv på ett kors. Rösten från himlen hördes av några få, och ganska liten effekt tycks den ha haft, eftersom Jesus dömdes till döden som uppviglare och blev avrättad.

Hur är det möjligt att man kan läsa samma berättelse så olika? Att tala om att man bör gå in i ett liv i lydnad för den i vars hand ens liv vilar, när den mannen var en avrättad uppviglare! *Till slut blir det en fråga om tro.* Tro på den Gud som älskade världen så, att han gav den sin ende son, Jesus Kristus, en människa som lärde oss andra vem Gud är, och som nu uppstått och gått före oss till livet hos Gud.

Om den tron får leda oss i våra liv, så får det konsekvenser. Då ger den ande som vi mottagit i dopet oss ledning i hur vi ska leva och vad som är viktigt. Vi får liksom Jesus gå i ”beredda gärningar”. Inte så att vi blir viljelösa medier som slutar att tänka själva, men vårt tänkande och våra värderingar förändras, vi ser de människor vi har omkring oss och vad som är viktigt för dem. Guds kärlek smittar av sig. Den gåva som vi fått genom dopet är ett liv som präglas av Guds kärlek. Det gäller för oss att se vad vi fått, och ta emot. Som vi tar emot, så kan vi också ge vidare. ”Låt det ske. Det är så vi skall uppfylla allt som hör till rättfärdigheten.”
AMEN.